

Årsredovisning 2019

Innehållsförteckning

1	RESULTATREDOVISNINGEN	5
1.1	SPELMARKNADEN	5
1.2	VERKSAMHETSGRENNEN KONTROLL OCH TILLSYN	8
1.2.1	<i>Mål och prioriterade insatser</i>	<i>9</i>
1.2.2	<i>Domstolsprocesser.....</i>	<i>18</i>
1.2.3	<i>Årets tillsyn i siffror.....</i>	<i>19</i>
1.3	VERKSAMHETSGRENNEN LICENS/TILLSTÅND OCH NORMGIVNING	19
1.3.1	<i>Mål och prioriterade insatser</i>	<i>20</i>
1.3.2	<i>Domstolsprocesser.....</i>	<i>22</i>
1.3.3	<i>Årets licens- och tillståndsgivning i siffror</i>	<i>22</i>
1.4	UPPDRAG I REGLERINGSBREVET	25
1.4.1	<i>Tillsyn över efterlevnaden av spellagen.....</i>	<i>25</i>
1.4.2	<i>Moderna beredskapsjobb</i>	<i>25</i>
1.5	ORGANISATIONSSTYRNING	26
1.5.1	<i>Organisation</i>	<i>26</i>
1.5.2	<i>Intern styrning och kontroll</i>	<i>26</i>
1.5.3	<i>God förvaltningskultur.....</i>	<i>27</i>
1.5.4	<i>Myndighetens regelefterlevnad.....</i>	<i>28</i>
1.5.5	<i>Personal</i>	<i>28</i>
1.5.6	<i>Internt arbete</i>	<i>30</i>
2	FINANSIELL REDOVISNING.....	31
2.2	RESULTATRÄKNING	33
2.3	BALANSRÄKNING	34
2.4	ANSLAGSREDOVISNING	36
2.5	SAMMANSTÄLLNING AV VÄSENTLIGA UPPGIFTER	36
2.6	NOTER OCH TILLÄGGSUPPLYSNINGAR.....	37
2.6.1	<i>Styrelsens ersättning, förmåner och andra styrelseuppdrag.....</i>	<i>39</i>
2.6.2	<i>Noter.....</i>	<i>40</i>

Generaldirektörens förord

Det blev sannerligen ett stort tryck på licensgivningen inför den nya marknadens öppnande den 1 januari 2019. När det nya året ringde in hade vi beviljat licenser till det stora flertalet av de kända och etablerade spelbolagen. Bra för konsumentskyddet och bra för kanaliseringen.

På omregleringens första dag sjösatte vi också det nationella självavstängningsregistret Spelpaus.se som snabbt hittades av många. Antalet personer som använder tjänsten har ökat konstant och innan årets slut hade hela 48 000 personer stängt av sig – en överraskande hög siffra. Spelpaus.se är ett viktigt verktyg för många på vägen mot spelfrihet. Att vi kan bidra till att hjälpa människor att ta ett steg mot ett bättre liv känns meningsfullt.

Det är en förutsättning för ett starkt konsumentskydd att spelbolag med licens i Sverige följer vår spellagstiftning. Det är också viktigt ur konkurrenssynpunkt att alla licensierade bolag följer samma regler. Under året har vi därför arbetat med en rad tillsynsärenden och tilldelat flera licenshavare varning och sanktionsavgift. Vi har också återkallat en licens. Flertalet av dessa beslut har överklagats av spelbolagen och vid årets utgång hade vi ett 35-tal pågående domstolsprocesser gällande den nya lagstiftningen. Det är viktigt för både oss och branschen att snabbt få domstolspraxis på området för att få klarhet i hur lagen ska tolkas.

Vi har under året arbetat fram en strategi för att motverka olaglig spelverksamhet online och meddelat förbud för ett antal spelbolag. Vår verktygslåda för att stoppa spel hos bolag som riktar sig mot Sverige utan licens behöver prövas och utvärderas. Det är ett särskilt prioriterat område för det kommande året. En framgångsfaktor i tillsynsarbetet är samarbete med andra nationella och internationella myndigheter och aktörer. Under året har vi ingått samarbetsavtal med tre spelmyndigheter i Europa. Ett tillsynsärende i Sverige gällande ett spelbolag kan få betydelse för deras licenser i andra länder och vice versa.

Spelinspektionen och spelfrågorna i stort har fångat medias intresse både i Sverige och internationellt, vilket är positivt samtidigt som det tillför en ny dimension i arbetet. Ett medialt uppmärksammat område är arbetet mot

matchfixning, där Spelinspektionen fungerar som samordnare av matchfixningsrådet och under året bl. a har tagit fram förslag till föreskrifter.

2019 har varit ett intensivt år för myndigheten. Vi har haft ett stort tryck på oss från många håll och har rekryterat ny kompetens för att kunna möta omvärldens krav och förväntningar. Sammantaget har myndigheten gjort en genomgripande omställning på kort tid och man behöver ha respekt för att det tar tid att hitta processer och former för tillsyn i en ny lagstiftning som dessutom upplevs som otydlig på flera områden. De nya arbetsätt som omregleringen fört med sig har lett till interna utmaningar i organisationen. Samtidigt har vi fått ny energi att jobba för en mer effektiv tillsyn i framtiden. Jag är mycket imponerad av det arbete medarbetarna har utfört under den hektiska och påfrestande tid som varit.

Det är viktigt att se långsiktigt på omregleringen av spelmarknaden och att fortsätta arbeta för ett starkt konsumentskydd. Det har bara gått ett år med den nya lagstiftningen och det tar tid att få en väl fungerande marknad efter en omreglering. Jag tror att 2020 blir ett år där vi utvecklar spelmarknaden i dialog med licenshavarna och når mer tydlighet inom områden som branschen upplever som svårtolkade. Jag har en förhoppning om att branschen som helhet hör samman de riktlinjer och beslut som kommer från Spelinspektionen, så att vi kan få en tryggare och säkrare spelmarknad för konsumenten. Det vinner vi alla på!

Camilla Rosenberg
Generaldirektör

1 Resultatredovisningen

1.1 Spelmarknaden

Några viktiga händelser på spelmarknaden

Omregleringen av spelmarknaden har i hög grad fortsatt att prägla myndighetens arbete under året. Omregleringen innebar att myndigheten fick ett utökat och delvis nytt uppdrag och nytt namn, Spelinspektionen. Förändringen innebar, utöver att det har införts ett licenssystem för alla som agerar på den svenska spelmarknaden, att myndigheten nu har tillsyn över fler spelbolag än tidigare, varav ett stort antal har sitt säte i andra länder än Sverige. Mot denna bakgrund har myndigheten påbörjat arbetet med att ingå överenskommelser om samarbete med utländska spelmyndigheter.

Även media har uppmärksammat omregleringen av spelmarknaden under året. Omfattningen av marknadsföringen av spel fick fortsättningsvis stor uppmärksamhet. Även problemen kring matchfixning fick betydande medialt utrymme.

Omsättningen på spelmarknaden

Spelinspektionen ska informera allmänheten och regeringen om utvecklingen på spelmarknaden i Sverige och utomlands. Det gör myndigheten bland annat genom att regelbundet sammanställa information om omsättningen på spelmarknaden i Sverige.

Den reglerade marknaden hade vid utgången av det tredje kvartalet omsatt knappt 18 miljarder kronor efter utbetalda vinster. Kommersiellt onlinespel och vadhållning utgjorde 58 procent av den totala omsättningen på spelmarknaden. Siffrorna är dock inte jämförbara med omsättningen för den reglerade marknaden innan omregleringen den 1 januari 2019, då antalet aktörer på den reglerade marknaden var betydligt färre.

Svenskarnas spelvanor

För sjunde året i rad genomförde Spelinspektionen marknadsundersökningen "Allmänheten om spel", om svenskarnas spelvanor och spelande.

Undersökningen visade att 60 procent av alla svenskar har spelat de senaste tolv månaderna, vilket var en minskning med sex procentenheter jämfört med mätningen 2018. Vid en jämförelse med den första mätningen 2013 var det en minskning med 16 procentenheter. Fyra procent av alla onlinespelare uppgav att de under 2019 hade spelat på en webbsida som saknade svensk licens.

Av undersökningen framgick att 95 procent av spelarna inte visste om en webbsida hade svensk licens eller inte. Män spelar i större utsträckning än kvinnor enligt samma undersökning. Det verkar också finnas en viss skillnad i vilka spelformer man föredrar, kvinnor spelar till exempel i högre grad på lotterier och bingo jämfört med män.

Spelpaus

Antalet avstängda i det nationella självavstängningsregistret Spelpaus var vid årets slut ca 48 000 personer. Antalet avstängda ökade under hela året för att nå sin topp sista december. Fördelningen var 24 % kvinnor och 76 % män. De flesta, nästan 75 %, stängde av sig tills vidare. Fördelningen mellan kvinnor och män i de olika alternativen för avstängning (1, 3, 6 månader eller tills vidare) är i stort sett den samma som den totala fördelningen. Varje gång en spelare loggar in eller nyregistrerar sig hos en licenshavare eller när licenshavaren ska kontrollera mottagare inför marknadsföringsutskick sker en förfrågan om en person är avstängd i Spelpaus eller inte. Antalet förfrågningar från licenshavare var 10,2 miljarder, det vill säga i genomsnitt ca 325 förfrågningar per sekund. Största andelen förfrågningar sker på lördagar.

Informationsarbetet under året

Den nya spellagstiftningen präglade myndighetens informationsarbete under året. Intresset för den omreglerade svenska spelmarknaden var stort och bevakades av media, såväl nationellt som internationellt.

Spelinspektionens tillsynsarbete, som resulterat i ett stort antal sanktionsbeslut, uppmärksammades. Även frågor kring matchfixning, spelansvar, spelreklam och kanalisering aktualiserades.

För att tydliggöra det nya regelverket och tillsynen av spellagen (2018:1138) anordnade Spelinspektionen under året två informationsträffar för licenshavare

med fokus på kommersiellt onlinespel och vadhållning. Därutöver deltog vi i nationella och internationella branschspecifika konferenser och seminarier både som talare och som deltagare i paneldiskussioner.

Vid en pressträff i början av december summerade generaldirektören det första året med den nya spellagen. Samtidigt presenterades den årliga undersökningen "Allmänheten om spel 2019". Vid pressträffen presenterades även myndighetens informationskampanj, som genomfördes i slutet av 2019 och början av 2020. Informationskampanjen var rikstäckande och inkluderade reklamtyor utomhus, i tryckt media och på digitala plattformar. Myndigheten har nyligen genomgått ett namnbyte och en undersökning som gjordes under våren 2019 visade att allmänheten har låg kännedom om Spelinspektionen och den nya lagstiftningen. Syftet med kampanjen var därför att öka allmänhetens kunskap om myndighetens arbete och det nya licenssystemet.

Ett önskat resultat av kampanjen är att konsumenterna i större utsträckning ska göra medvetna val och välja spelbolag med svensk licens, vilket leder till bättre konsumentskydd och kanalisering. Kampanjen var ett första steg i en långsiktig satsning på information till allmänheten. Sannolikheten att lyckas med framtida kampanjer, exempelvis för Spelpaus.se, ökar när Spelinspektionen blir känd som en trovärdig statlig myndighet.

Spelinspektionens informerade under året kontinuerligt om beslut och andra aktuella händelser via webbplatsen, nyhetsbrev och i sociala medier.

Myndighetens behov av rekrytering av personal ledde till kommunikationsinsatser under året. Exempelvis genomförde vi en kampanj riktad mot pendlare i Mälardalen med syfte att sprida information om att det finns spännande arbetstillfällen i Strängnäs.

Internationell medverkan

Spelinspektionen deltog i arbetsgruppsmöten inom ramen för GREF¹ och representerades även vid GREF:s årsmöte.

¹ Gaming Regulators European Forum

Verksamhetsområde licens/tillstånd och tillsyn

Spelinspektionens uppgift är att ansvara för en enhetlig tillämpning av spellagen, lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel samt för en ändamålsenlig tillsyn och kontroll över att lagstiftningen följs. Myndigheten ska verka för en sund utveckling inom tillsynsområdet.

Spelinspektionens uppgift är att ge förutsättningar för en väl fungerande spelmarknad samt minimera riskerna för sociala skadeverkningar. Myndighetens föreskrifter ska bidra till ett gott konsumentskydd.

Spelinspektionens uppdrag delas in i verksamheterna kontroll och tillsyn, kontroll av illegalt spel samt licens/tillstånd och normgivning.

Spelinspektionen ska arbeta säkerhets- och problemorienterat samt koncentrera arbetet till de sektorer på marknaden där risken för kriminalitet och sociala skadeverkningar bedöms vara störst.

Målet för Spelinspektionen är att myndigheten ska ha ett högt förtroende hos aktörer och spelare samt utföra en effektiv tillsyn med god kvalitet. De övergripande målen och prioriterade områdena under året var regelefterlevnad och skydd av spelaren. Efter att riksdagen i juni 2018 fattat beslut om en omreglering av spelmarknaden lades under 2019 stora resurser på det nya uppdraget.

För att kunna genomföra det nya uppdraget fastställde Spelinspektionen under året nya rutiner och processer för att effektivisera och förbättra myndighetens verksamhet.

1.2 Verksamhetsgrenen kontroll och tillsyn

Tillsynsverksamheten ska leda till en hög säkerhet i all spelverksamhet. Spelinspektionen ska ha särskilt fokus på åtgärder som kan bidra till att minimera risken för att spel och lotterier ger upphov till sociala skadeverkningar (konsumentskydd).

Spelinspektionen kan inleda tillsyn på två olika sätt - antingen riskbaserad tillsyn, efter en i förväg fastställd tillsynsplan, eller händelsestyrd tillsyn beroende på händelser i omvärlden.

1.2.1 Mål och prioriterade insatser

Den nya spelregleringen innebär att Spelinspektionens tillsynsområden har utökats, bland annat genom att myndigheten numera ger licens till kommersiellt onlinespel och vadhållning samt spel som är förbehållet staten. Även bingo (hall- och bygdebingo) och lokala lotterier över en viss omsättning tillhör myndighetens tillsynsområden.

Viktiga frågor som lyfts fram i den nya regleringen är spelansvar, måttfullhet i marknadsföring och krav på spelsystem och annan teknisk utrustning. I myndighetens arbete med tillsyn ingår även tillsyn av penningtvätt och finansiering av terrorism som är relaterade till spel.

Myndigheten har även fått ett ansvar att samordna arbetet mot matchfixning genom matchfixningsrådet samt att främja informationsutbyte om frågor som rör spel och spelmarknaden för berörda myndigheter genom spelmarknadsrådet.

Med utgångspunkt i regleringsbrevet och Spelinspektionens verksamhetsplan för 2019 har verksamheten inriktats mot att verka för att den nya spelregleringens centrala krav efterlevs och att de som inte har licens ska stängas ute från den svenska spelmarknaden. Ett särskilt fokus har legat på licensområdena kommersiellt onlinespel och vadhållning.

Tillsynen inriktades i första hand mot sådana områden där myndigheten uppmärksammat brister i hur regelverket följts och där tillsynen bedömdes få en så stor effekt som möjligt för spelare och spelbolag och i förlängningen en väl fungerande spelmarknad. Det var viktigt att i tillsynsplaneringen ta höjd för att kunna frigöra resurser för händelsestyrd tillsyn.

Övergripande mål: regelefterlevnad

Målbild: Spelinspektionens verksamhet ska leda till hög säkerhet i all spel- och lotteriverksamhet. Följande prioriterade insatser genomfördes.

Åtgärder mot penningtvätt

Spelinspektionen påbörjade under 2018 arbetet med att uppdatera myndighetens riskbedömning för penningtvätt och finansiering av terrorism på den svenska spelmarknaden. Detta arbete har fortsatt under året och beräknas vara klart under våren 2020.

Under året har Spelinspektionen genomfört en tillsynsaktivitet mot ett licensgivet bolag efter flera inkomna tips. I denna tillsyn upptäcktes allvarliga brister i licenshavarens verksamhet, bl.a. gällande spelansvar och åtgärder mot penningtvätt. Sammantaget visade Spelinspektionens granskning att licenshavaren har brutit mot flera av de mest centrala delarna i spellagen som syftar till att skydda spelare mot överdrivet spelande. Granskningen av licenshavaren visade på allvarliga och systematiska brister. Överträdelserna gällde brister i licenshavarens riskbedömning och åtgärder för kundkännedom. Även om licenshavaren redogjorde för vilka åtgärder som skulle vidtas för att rätta till bristerna, bedömde Spelinspektionen att det inte var tillräckligt och konstaterade att licenshavaren saknade förståelse för viktiga delar av regelverket som styr verksamheten. Spelinspektionen beslutade därför att återkalla licenshavarens licenser med omedelbar verkan eftersom licenshavarens befintliga och presumtiva kunder kunde drabbas negativt om verksamheten tilläts fortsätta. Licenshavaren har överklagat Spelinspektionens beslut, men efter att överklagandet avslogs i förvaltningsrätten har spelbolaget överklagat domen till kammarrätten.

I början av sommaren påbörjades en uppföljning av en licenshavares arbete med att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism mot bakgrund av de brister som tidigare konstaterats.

Under hösten inleddes även en tillsynsaktivitet riktad mot sex stycken licenshavare i syfte att följa upp hur dessa bolag arbetar med att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Spelinspektionen är en av 17 representanter som utgör Nationell samordning mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Under året har samordningsfunktionen arbetat med att ta fram en vägledning för spelbolag i deras arbete att motverka penningtvätt.

Internationellt samarbete

För att nå resultat utifrån inspektionens uppdrag att skydda spelaren och konsumenten arbetade Spelinspektionen under året med att skapa förutsättningar för att utveckla samverkan och samarbete med berörda myndigheter.

Under året tecknade Spelinspektionen överenskommelser, s.k. MoU,² med spelmyndigheterna i Storbritannien, Gibraltar och Malta. Överenskommelserna ska reglera samarbets- och informationsutbytet med andra licens- och tillsynsmyndigheter i första hand inom Europa.

Myndigheten besökte under året Maltas spelmyndighet för att utbyta erfarenheter och för att få inblick i hur den myndigheten arbetar.

Myndigheten har under året varit värd för det nordiska handläggarmötet, ett utbyte på handläggarnivå för de nordiska spelmyndigheterna.

Generaldirektören har deltagit i det nordiska GD-mötet som ägde rum på Island.

Kontroll av illegalt spel

Under hösten 2019 tog Spelinspektionen fram en strategi för hur myndigheten ska motverka olovlig spelverksamhet. Denna strategi omfattar onlinespel och publicerades på Spelinspektionens webbplats. En viktig del i strategin är bl.a. att myndigheten offentliggör beslutade förelägganden och förbud så att allmänheten och andra myndigheter kan ta del av dessa.

² Memorandum of Understanding - överenskommelse mellan två eller flera internationella parter.

Åtgärder mot olovlig spelverksamhet

Som ett led i att ytterligare stärka arbetet med att samverka med andra myndigheter ingår Spelinspektionen sedan 2018 i en referensgrupp till projektet "Brottslighet och tillsyner" tillsammans med Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Brottsförebyggande rådet, Länsstyrelserna och Arbetsmiljöverket. Projektet leds av Polismyndigheten och har som syfte att ta fram en enhetlig och rättssäker metodik för att bedriva tillsyn utifrån ordningslagen (1993:1617), tobakslagen (2017:425) och spellagen. Målet är att motverka stora delar av den ekonomiska och lokalt organiserade brottsligheten.

Främjandeförbud

Det förvaltningsrättsliga främjandeförbudet upphävdes i och med ikraftträdandet av spellagen den 1 januari 2019. Enligt 19 kap. 2 § spellagen är det fortfarande brottsligt att uppsåtligen eller av grov oaktsamhet främja deltagande i olovlig spelverksamhet (främjande av olovligt spel). Spelmyndigheten har under året inte gjort någon polisanmälan avseende främjande av olovligt spel.

Landbaserat spel

Spelinspektionen genomförde tillsammans med Polismyndigheten och andra myndigheter gemensamma samverkansinsatser för att stävja och förebygga förekomsten av illegalt spel och annan brottslighet. Dessa samverkansinsatser skedde i Norrköping, Motala och Göteborg. Spelinspektionen bistod även andra rättsvårdande myndigheter, som t.ex. Åklagarmyndigheten i deras utredningar kopplade till spel- och lotteriverksamhet.

Illegalt automatspel

Illegala spelautomater bedöms medföra risk för ekonomiska och sociala skadeverkningar, dels för den enskilde, dels för samhället. Spelinspektionen agerar mot illegala spelautomater genom kontroller och polisanmälningar. Under de senaste åren har det varit en minskning av antalet tips inkomna till Spelinspektionen gällande illegalt automatspel. Denna trend har fortsatt 2019. Spelinspektionen har för avsikt att utreda de bakomliggande faktorerna under kommande verksamhetsår.

Onlinespel

Spelinspektionen inriktade arbetet främst mot kartläggning av olicensierat onlinespel som kan antas rikta sig mot Sverige. Under hösten inleddes en tillsynsaktivitet som riktar sig mot 14 spelbolag som saknar licens för att tillhandahålla spel i Sverige. Efter att dessa bolag fått möjlighet att yttra sig över vad som framkommit i tillsynsaktiviteten beslutade myndigheten i december att förbjuda 7 av bolagen att tillhandahålla spel i Sverige.

Övergripande mål: skydd av spelaren

Målbild: Spelinspektionen ska bidra till att minimera risken för att spel och lotterier ger upphov till sociala skadeverkningar.

Informera om vilka aktörer som har licens/tillstånd i Sverige

Aktiviteten syftade till att öka medvetenheten hos allmänheten om vilka aktörer som har licens och tillstånd till spel i Sverige och står under Spelinspektionens tillsyn samt att informera och öka kunskapen om riskerna med olicensierat spel. Myndigheten publicerade löpande en lista på alla licenshavare som fått licens att bedriva spel från och med den 1 januari 2019 på myndighetens webbplats. Listan uppdateras löpande när nya beslut om licens fattas.

Samverkan med Konsumentverket och andra myndigheter

Spelinspektionen och Konsumentverket har ett delat tillsynsansvar när det gäller efterlevnaden av bestämmelserna om marknadsföring i 15 kap. spellagen. Under året har en överenskommelse tecknats mellan Spelinspektionen och Konsumentverket för att tydliggöra ansvarsfördelningen och informationsutbytet mellan myndigheterna. Spelinspektionen deltog under året på ett möte med branschorganisationen Tidningsutgivarna som Konsumentverket anordnade. Syftet var att föra en dialog med Tidningsutgivarna om deras möjligheter att vidta åtgärder för att förhindra marknadsföring i strid med regelverket hos sina medlemmar.

Spelinspektionen fokuserade på att utveckla samverkan med andra myndigheter och aktörer för att nå ett bättre resultat utifrån uppdraget att skydda spelaren/konsumenten.

Det har under året hållits två möten i Spelmarknadsrådet. Rådets huvudsakliga syfte är att främja samverkan mellan myndigheter och utbyte av information och erfarenheter. Vid mötena deltog representanter från Allmänna reklamationsnämnden, Finansinspektionen, Folkhälsomyndigheten, Konkurrensverket, Konsumentverket, Länsstyrelserna (samordnare för ANDTS³), Polismyndigheten, Skatteverket och Åklagarmyndigheten.

Spelinspektionen ingår i Folkhälsomyndighetens myndighetssamordning. Syftet med samverkan är att bidra till att minska skadeverkningar av överdrivet spelande genom att tillhandahålla ett samordnat, effektivt och behovsanpassat kunskapsstöd på nationell nivå.

Spelinspektionen och Folkhälsomyndigheten delar ordförandeskapet i det nationella branschrådet Oberoende spelsamverkan (OSS), som är ett kunskaps- och erfarenhetsutbyte kring frågor som rör spelproblem. I branschrådet finns även representanter från Sper⁴, BOS⁵, Stödlinjen och Visita⁶ samt föreningar som erhåller medel enligt förordningen (2015:456) om statsbidrag till organisationer som bedriver förebyggande arbete för att minska tobaksbruket eller verksamhet mot överdrivet spelande. Rådet hade två möten under året.

Sociala skyddshänsyn

Som tidigare nämnts under avsnittet om "Åtgärder mot penningtvätt" utförde Spelinspektionen under året en tillsynsaktivitet mot en licenshavare där allvarliga brister framkom även i fråga om organisationsstruktur.

Uppkoppling mot spelpaus

På grund av bristande uppkoppling mot det nationella självstängningsregistret Spelpaus.se, inledde Spelinspektionen i februari en tillsynsaktivitet mot flera licenshavare. I tillsynen noterades att tre licenshavare hade möjliggjort för spelare att spela utan föregående kontroll i Spelpaus. Detta är en överträdelse av 12 kap. 4 § tredje stycket spellagen. Myndigheten beslutade att meddela

³ ANDTS är en förkortning av alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar

⁴ Sper – Spelbranschens riksorganisation

⁵ BOS – Branschorganisationen för Onlinespel

⁶ Visita är en bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen

licenshavarna varning respektive anmärkning, i förening med sanktionsavgift. I två av domarna sattes sanktionsavgiften ned som en följd av att myndighetens uppskattning av bolagens omsättning inte godtogs av förvaltningsrätten. I övrigt fastslogs myndighetens beslut.

Bonuserbjudanden

I början av 2019 mottog Spelinspektionen en stor mängd frågor, synpunkter och klagomål gällande bonuserbjudanden på marknaden för kommersiellt onlinespel och vadhållning. Mot den bakgrunden gick myndigheten i februari 2019 ut med en skrivelse till samtliga licenshavare och informerade om bonusbestämmelserna, licenshavarens ansvar att följa regelverket samt meddelade att myndigheten avsåg att inleda en tillsynsinsats gällande bonusar. Kort efter att skrivelsen skickats ut öppnades tillsynsärenden mot åtta licenshavare. Spelinspektionen gjorde kontroller av bolagens webbplatser och hittade vid samtliga kontroller erbjudanden som framstod som otillåtna. Under våren och sommaren 2019 fattade Spelinspektionen beslut om varning och sanktionsavgift gällande bonusar i fyra av tillsynsärendena och om anmärkning och sanktionsavgift i två tillsynsärenden. Ett av ärendena integrerades i en parallell tillsynsinsats mot en licenshavare och ett ärende är alltjämt under utredning.

Efter att ovan nämnda skrivelse skickats ut till samtliga licenshavare inleddes ytterligare ett tillsynsärende gällande bonusar mot en licenshavare under hösten. Ärendet är pågående.

Bolagens organisationsstruktur

I december 2018 beviljades åtta spelbolag licens med begränsad licenstid på grund av bristande organisationsstruktur. Under hösten 2019 inledde Spelinspektionen tillsyn av dessa licenshavare som tillhör samma koncern. Tillsynsaktivitetens syfte är primärt att granska hur bolagens organisatoriska struktur fungerat i praktiken under licenstiden.

Betalningslösning

Spelinspektionen öppnade under hösten 2019 ett tillsynsärende med anledning av ett bolags betalningslösning. Något beslut har ännu inte fattats i det aktuella ärendet.

Vadhållning på utfallet i ett lotteri

Spelinspektionen uppmärksammade i början av 2019 att två licenshavare som meddelats licens för kommersiellt onlinespel och vadhållning erbjöd vadhållning på utfallet i lotterier. Villkoren till de granskade spelen stod såvitt kunde bedömas i strid med de villkor som meddelats i samband med licensen. Den ena licenshavaren tillhandahöll även spel som inte omfattades av bolagets licens för kommersiellt onlinespel.

Spelinspektionen inledde under våren 2019 tillsynsärenden mot de aktuella bolagen. I början av sommaren fattade Spelinspektionen i det ena ärendet beslut om varning och sanktionsavgift med motiveringen att bolaget erbjudit spel som inte omfattats av bolagets licens. I det andra ärendet fattade Spelinspektionen beslut om anmärkning för att bolaget tillhandahållit vadhållning på ett sätt som stod i strid med de villkor som meddelats i samband med licensen för vadhållning.

Tillsyn avseende sponsring av minderåriga

Av förarbetena till spellagen framgår att lagstiftaren inte vill att minderåriga ska användas som "reklampelare" för spelbolag. Det följer därför av 15 kap. 5 spellagen att när en licenshavare ingår avtal om sponsring ska denne säkerställa att dess logotyper samt namn på spelprodukter eller speltjänster inte förekommer på produkter som är avsedda att användas av personer under 18 år.

Spelinspektionen inledde under året tillsyn mot en licenshavare i ett ärende där ett lag bestående av minderåriga under en del av en ungdomsturnering burit shorts med en licenshavares logga. Spelinspektionen beslutade att avskriva detta ärende från vidare handläggning då utredningen visade att licenshavaren i det aktuella ärendet, när sponsringsavtalet slöts, i tillräcklig omfattning hade säkerställt att dess logotyp inte skulle användas på minderåriga.

Motverka manipulation av resultat (matchfixning)

Matchfixningsrådet

Under 2019 har Matchfixningsrådet sammanträtt vid sju tillfällen.

Matchfixningsrådet består av ledamöter från Spelinspektionen, branschorganisationerna BOS och Sper, Polismyndigheten, Regeringskansliet,

Riksidrottsförbundet och Åklagarmyndigheten. Spelinspektionen är samordnande myndighet och ansvarar för rådets administration.

Matchfixningsrådet är Sveriges nationella plattform enligt artikel 13 i Macolin konventionen⁷. Rådet har till uppgift att utbyta erfarenheter och information mellan deltagarna för att motverka manipulation av resultat inom sport. Rådet delade under året erfarenheter och diskuterade de frågor som rör manipulation av resultat inom sport. Rådet påbörjade arbetet med ett strategiskt dokument för samverkan och upprättade arbetsgrupper för att på ett effektivt sätt lyfta frågor av betydelse för samverkan mellan deltagarna och mot manipulation av resultat inom sport.

Matchfixningsrådet deltog genom representanter från Spelinspektionen och Riksidrottsförbundet i tre internationella möten med Group of Copenhagen, som är de nationella plattformarnas nätverk. Nätverkets drift och dess sekretariat hanteras av Europarådet.

Tillsyn för att motverka matchfixning

Enligt spellagen får en licens för att tillhandahålla vadhållning inte avse spel där övervägande andel av deltagarna är under 18 år. Av Spelinspektionens beslut om sådan licens framgår att licenshavaren inte får erbjuda vadhållning där övervägande andel deltagare är under 18 år. Syftet med regleringen är att värna om idrottens integritet och motverka att minderåriga utsätts för påtryckningar att påverka eller manipulera ett resultat.

Spelinspektionen har under året bedrivit tillsyn i tolv ärenden där spelbolag har erbjudit vadhållning på evenemang, bl.a. fotbollsmatcher, där en övervägande andel av deltagarna varit under 18 år. Myndigheten ansåg att licenshavarna i samtliga fall hade brutit mot villkoren i licensen och beslutade om varning tillsammans med sanktionsavgift.

⁷ Europarådets konvention om manipulation av resultat inom idrott med avseende på frågor som inte rör materiell straffrätt och straffrättsligt samarbete. /* COM/2015/084 final - 2015/0042 (NLE) */

Spelinspektionen har bedrivit tillsyn i fyra ärenden där vadhållning avsett individuell prestation av minderårig. Det har t.ex. handlat om erbjudande om vadhållning på att en minderårig inte skulle göra mål i en allsvensk fotbollsmatch. Spelinspektionen ansåg i de aktuella ärendena att den minderåriga var en av flera möjliga personer att välja bland och av dessa möjliga personer var den övervägande delen över 18 år och att upplägget därför inte var olagligt. Spelinspektionen beslutade därför att avskryva ärendena utan vidare åtgärd.

Föreskrifter

Spelinspektionen får meddela föreskrifter om förbud eller begränsningar av spel på vissa tävlingar eller händelser i tävlingar eller andra åtgärder för att bekämpa manipulation av resultat inom sport som utgör objekt för vadhållning. Under 2019 arbetade Spelinspektionen med att ta fram föreskrifter och allmänna råd i enlighet med bemyndigandet. Under arbetets gång har myndigheten, vid tre referensgruppsmöten, samrått med representanter för branschorganisationerna BOS och Sper samt Riksidrottsförbundet.

1.2.2 Domstolsprocesser

Spelinspektionen har under året meddelat 24 beslut med ingripanden enligt 18 kap. 12 § spellagen. Nästan samtliga, 21 stycken, har överklagats av licenshavarna. Myndigheten har därför lagt betydande resurser på processföring i dessa mål. Förvaltningsrätten har meddelat dom i 3 av dessa mål, gällande återkallelse av licens och bristande uppkoppling mot Spelpaus. Överklagandet av återkallelsen avslogs och spelbolaget har överklagat domen till kammarrätten. Kammarrätten har beviljat prövningstillstånd. I de 2 domarna avseende Spelpaus sattes sanktionsavgiften ned som en följd av att myndighetens uppskattning av bolagens omsättning inte godtogs av förvaltningsrätten. I övrigt fastslogs myndighetens beslut. Därutöver har myndigheten haft en domstolsprocess angående ett beslut från 2018 om ingripande enligt penningtvättsregelverket. Förvaltningsrätten meddelade dom i oktober och sänkte då den sanktionsavgift som myndigheten beslutat till ett betydligt lägre belopp. Spelinspektionen har överklagat den domen till kammarrätten.

1.2.3 Årets tillsyn i siffror

Tillsynen (se tabell 1) gav ett överskott på 41 991 tkr. Anledningen till det höga resultatet är att kostnaderna fortfarande är på en låg nivå, då myndigheten bara påbörjat arbetet inom detta område och att en stor del av arbetet under året lagts på licensgivningen. Tabell 2 nedan visar detsamma fördelat per spelområde.

Då myndigheten breddat sitt sätt att se på tillsyn räknas inte antal kontroller på samma sätt som tidigare, vilket gör att antal kontroller avgifter/kostnader per kontroll inte är relevant i resultatredovisningen.

Tabell 1. Avgifter och kostnader i tusental kronor.

Avgifter och kostnader	2019	2018	2017
Avgifter	57 343	14 923	24 497
Kostnader	15 352	13 733	22 348
Resultat	41 991	1 190	2 149

Tabellen visar avgifter som Spelinspektionen har tagit ut för ansökningar avseende lotterilagen och spellagen, inkomsttitel 9455.

Tabell 2 Avgifter och kostnader per spelområde i tusental kronor.

Spel	Avgifter	Kostnader	Resultat
Statligt spel	7 930	2 626	5 304
Allmännyttan	303	76	227
Landbaserat spel	768	316	452
Kommersiellt spel	47 076	11 049	36 027
Lotterilagen	1 266	1 285	-19
Tillsyn	57 343	15 352	41 991

1.3 Verksamhetsgrenen licens/tillstånd och normgivning

Myndighetens arbete med licens- och tillståndsgivning påverkades även under det gångna året av omställningen av verksamheten.

Spelinspektionen fortsatte under året att handlägga licensansökningar inom främst kommersiellt onlinespel och vadhållning men även landbaserade

kasinospel. Under andra halvåret dominerade licensansökningar från allmännyttiga föreningar, dels ansökningar för allmännyttiga lotterier men främst licensansökningar avseende allmännyttigt bingospel.

Enligt spellagen ska allt bingospel prövas av Spelinspektionen. En stor del av tillståndsgivningen för bingospel hanterades tidigare av Länsstyrelserna. Förberedelser för myndighetens övertagande av prövningen av bingospel genomfördes i samarbete med Länsstyrelserna. Ansökningar lämnades till myndigheten från och med den 1 november 2018.

För att en licenshavare som omfattas av penningtvättslagen ska få tillhandahålla spel genom ombud, måste ombudet vara registrerat hos Spelinspektionen. Licenshavaren ska ansöka om registrering av ombudet hos Spelinspektionen enligt 11 kap. 2 § spellagen. Under året beslutade myndigheten om 2 258 ansökningar om registrering av ombud.

1.3.1 Mål och prioriterade insatser

Övergripande mål: ny licensmarknad

Tekniska krav

Enligt spellagens övergångsbestämmelser fick licens meddelas trots att de tekniska krav som följer av spellagen inte var uppfyllda den 1 januari 2019, om sökanden kunde visa att utrustningen uppfyllde motsvarande krav och bedömningsförfarandet påbörjats. Licenshavare som beviljats licens med stöd av övergångsbestämmelsen skulle senast den 1 juli 2019 komma in till Spelinspektionen med ett intyg som visade att bedömningsförfarandet var avslutat och kraven uppfyllda. Spelinspektionen fick inom den angivna tiden in certifikat utfärdade av ackrediterade organ från samtliga berörda spelbolag. Under hösten granskades den inkomna dokumentationen och samtliga aktörers intyg godkändes med eller utan komplettering.

Översyn av licenshantering

Myndighetens licensgivning har fortsatt under året. Erfarenheterna visar ett behov av att justera resurser, regelverk och tekniskt stöd. Under året påbörjade Spelinspektionen detta arbete bland annat genom att utveckla en ny

licensapplikation, avropa uppföljningsstöd och organisera om den operativa avdelningen.

Översyn av föreskrifter

Mot bakgrund av erfarenheterna från licensgivningen har Spelinspektionen påbörjat arbetet med översyn av Lotteriinspektionens föreskrifter (LIFS 2018:1) om ansökan om licens. Beslut om att remittera föreskrifterna togs i december och föreskrifterna väntas träda i kraft efter sommaren 2020.

Förbättra myndighetens omvärldsanalyser

Myndigheten bibehöll och utvecklade under året rollen som kunskapsnav för spelmarknadsrelaterade frågor. Detta avspeglas inte minst i det stora antalet frågor som mottagits från allmänhet, journalister, forskare och bransch.

Den årliga undersökningen om allmänhetens spelvanor, "Allmänheten om spel 2019", utvecklades för att bättre fånga frågor som är relevanta i samband med omregleringen av spelmarknaden.

I och med det stora antalet licenshavare på marknaden, så utvecklades under året insamlingen av spelmarknadsstatistik för att även i fortsättningen kunna hantera och leverera relevant marknadsstatistik. Marknadsstatistiken publicerades kvartalsvis på myndighetens webbsida samt kommunicerades löpande i kontakter med allmänhet, bransch och journalister.

En mätning av myndighetens anseende genomfördes för att få en bättre bild av styrkor samt förbättringsområden vad gäller hur allmänheten uppfattar myndigheten. Mediebilden analyserades för att skapa en djupare förståelse för medienärvaron och vilka frågor som lyfts. Nyhetsbevakningen utvecklades till att förutom press även omfatta talade medier.

Hur vi kommunicerar vår omvärldsbevakning sågs över i syfte att bättre nå ut med informationen. Rörlig bild användes i större omfattning än tidigare i till exempel sociala medier. Myndigheten deltog även i seminarier där framtidens kommunikation på internet diskuterades.

Spelinspektionens internationella nätverk stärktes genom deltagande i möten med andra europeiska spelmyndigheter bland annat inom ramen för GREF. Dessutom, för att öka kunskapen kring aktuella spelfrågor, deltog myndigheten i flera nationella och internationella spelmarknadskonferenser.

1.3.2 Domstolsprocesser

Under 2018 beslutade myndigheten om flera licenser med begränsad licenstid, dvs. kortare licenstid än fem år. Av dessa överklagades 16 beslut. Myndigheten har därför under året lagt betydande resurser på dessa domstolsprocesser. Förvaltningsrätten har meddelat dom i 14 mål med olika utfall. I några fall har myndigheten fått rätt i hela sin bedömning angående licenstiden, i andra fall delvis rätt och ytterligare andra har domstolen ändrat beslutet till fem års licens. Myndigheten har valt att inte överklaga förvaltningsrättens domar.

1.3.3 Årets licens- och tillståndsgivning i siffror

Antalet ansökningar avseende spellagen var 669 stycken, en minskning jämfört med 2018 (se tabell 3). Antalet gällande licenser och tillstånd vid årets slut ökade något jämfört med 2018. Antalet ansökningar för registrering av ombud var 632 stycken (se tabell 4).

Tabell 3. Sammanfattning licens/tillståndsgivning.

Totalt antal	2019	2018	2017
Ansökningar	669	2 704	902
Bifall	893	2 333	926
Avslag	27	1	9
Antal gällande licenser/tillstånd per 31/12 2019	2 354	2 212	2 443

Det fanns ansökningar som kom in innan årsskiftet 2018/19 där beslut fattades under 2019 samt ansökningar som kom in kort tid innan årsskiftet 2019/20 och som ännu inte avgjorts, vilket gjorde att antalet bifall och antalet avslag inte stämde med antalet ansökningar.

Tabell 4. Sammanfattning av registrering av ombud.

Totalt antal	2019	2018
Ansökningar	632	7 317
Bifall	2 258	6 601
Avslag	2	0

Registrering av ombud infördes från 2018.

Kostnaderna blev högre än avgifterna för licens- och tillståndsgivningen (se tabell 5). Resultatet blev -5 908 tkr. Kostnaderna var höga då myndigheten lade mer resurser än beräknat på området. Tabell 6 visar resultatet per spelområde.

Tabell 5. Avgifter och kostnader i tusental kronor.

Avgifter och kostnader	2019	2018	2017
Antal beslut	3 180	8 935	935
Avgift	27 886	58 979	6 779
Kostnad	33 794	25 950	8 343
Resultat	-5 908	33 029	-1 564

Tabellen visar avgifter som Spelinspektionen har tagit ut för ansökningar avseende lotterilagen och spellagen, inkomsttitel 9455.

Tabell 6 Avgifter och kostnader per spelområde i tusental kronor.

Spel	Avgifter	Kostnader	Resultat
Statligt spel	1 036	2 821	-1 785
Allmännyttan	3 963	4 630	-667
Landbaserat spel	746	3 079	-2 333
Kommersiellt spel	21 926	22 704	-778
Lotterilagen	215	560	-345
Licenser/Tillstånd	27 886	33 794	-5 908

Ärendebalans är antalet öppna ärenden den sista december och antalet dagar sedan ärendet blev registrerat av myndigheten. Öppna ärenden var 101 stycken och av dessa hade 40 stycken kommit in inom 30 dagar före årsskiftet och 61 stycken var äldre än 30 dagar. De ärenden som var äldre än 90 dagar avsåg ansökningar om licens enligt spellagen. Handläggningstiderna har ökat för de ansökningar som avser spellagen. Det beror på att prövning är mer omfattande

och komplex jämfört med tidigare års handläggning av tillstånd enligt lotterilagen.

Tabell 7. Ärendebalans.

Ärendebalans	2019	2018	2017
Upp till 30 dagar	40	31	24
31-60 dagar	20	196	5
61-90 dagar	11	140	3
Mer än 90 dagar	30	51	9
Totalt	101	418	41

I den redovisade ärendebalansen ingår inte registrering av ombud.

Normgivning

Föreskrifter och allmänna råd

I mars beslutade Spelinspektionen om föreskrifter och allmänna råd om bingo för allmännyttiga ändamål (SIFS 2019:1).

I december beslutade Spelinspektionen dels om ändringar i myndighetens föreskrifter och allmänna råd om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (LIFS 2018:11), dels om ändringar i föreskrifter om avgifter för tillsyn (LIFS 2018:12). Ändringarna av de förra avser mindre ändringar med anledning av ändringar i penningtvättslagen. Ändringen av de senare är av administrativ karaktär.

1.4 Uppdrag i regleringsbrevet

1.4.1 Tillsyn över efterlevnaden av spellagen

I Spelinspektionens regleringsbrev för 2019 angavs det att myndigheten skulle redovisa vilka tillsynsåtgärder och andra aktiviteter som myndigheten genomfört för att säkerställa efterlevnaden av spellagen. Redovisningen skulle avse aktiviteter som inletts på egen hand eller i samverkan med Konsumentverket. Vidare skulle redovisningen innehålla en redogörelse för vad aktiviteterna har lett till i form av exempelvis vidtagna rättelser och åtföljas av en analys och bedömning.

Uppdraget redovisades genom en rapport den 30 augusti 2019. Rapporten publicerades på myndighetens webbplats. I rapporten redovisade Spelinspektionen samtliga åtgärder som vidtagits för att säkerställa en bättre regelefterlevnad. Utöver tillsynsärenden enligt spellagen redovisades myndighetens kommunikations- och informationsinsatser samt samverkan med andra myndigheter.

1.4.2 Moderna beredskapsjobb

Fr.o.m. augusti 2018 t.o.m. februari 2019 har myndigheten haft en person anställd med stöd av arbetsmarknadsåtgärden Moderna beredskapsjobb.

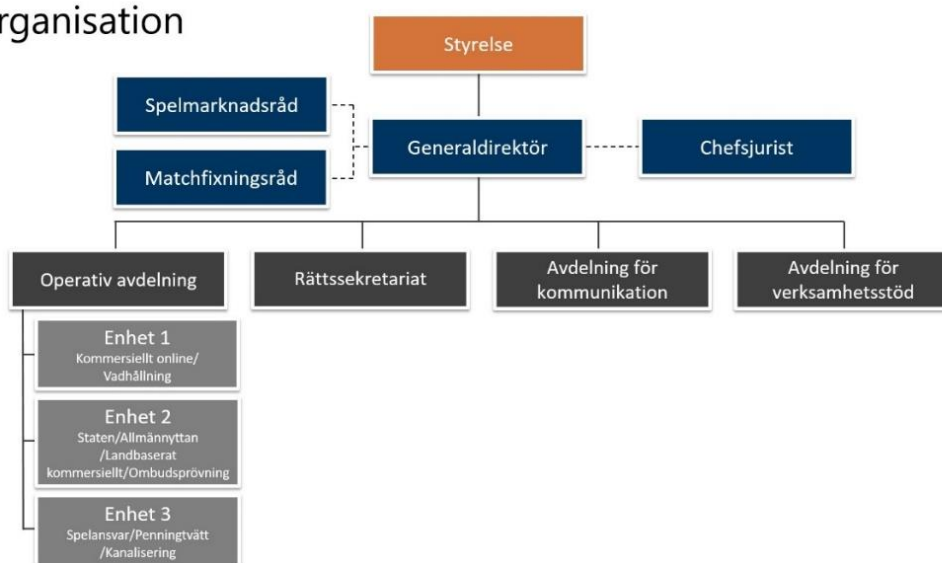
1.5 Organisationsstyrning

1.5.1 Organisation

Spelinspektionen leds av en styrelse. Generaldirektören Camilla Rosenberg är myndighetschef. Styrelsens ledamöter utses av regeringen och generaldirektören ingår i styrelsen. Styrelsen beslutar om Spelinspektionens verksamhetsplan och andra övergripande frågor som budgetunderlag, föreskrifter, riktlinjebeslut, remissvar av större betydelse och rapporter samt principiellt viktiga beslut som rör nya lotterier och spel.

Sedan maj månad är den operativa avdelningen indelad i tre enheter.

Organisation

1.5.2 Intern styrning och kontroll

Fokus för myndighetens arbete med intern styrning och kontroll låg under året främst inom ekonomi och personalområdet, då dessa verksamheter varit desamma som tidigare. Då övrig verksamhet var under utveckling har rutiner och processer inte funnits på plats fullt ut för att utföra kontroller. Av stor relevans för området är dock vad som anförs nedan under rubriken God förvaltningskultur.

För att få en bättre struktur och som ett resultat av tidigare intern kontroll anlidade myndigheten under året en extern konsult för stöd i upphandlingsarbetet, vilket har fallit väl ut.

1.5.3 God förvaltningskultur

Den nya spelregleringen ställer nya krav på myndighetens anställda. Spelinspektionen har fått nya och betydligt fler tillsynsobjekt som ofta är resursstarka och som har ett stort intresse i hur myndigheten agerar. En förutsättning för att myndigheten ska lyckas med sitt uppdrag är därför att samtliga medarbetare är väl medvetna om den statliga värdegrunden och är rustade för att möta de utmaningar som kan finnas. Spelinspektionen har därför, i enlighet med verksamhetsplanen, arbetat särskilt med att säkerställa en god förvaltningskultur. Flera olika aktiviteter har genomförts tillsammans med samtliga medarbetare.

I januari beslutade myndigheten om en ny policy om objektivitet och opartiskhet samt nya riktlinjer om mutor, jäv och bisysslor. Som ett led i att synliggöra den nya policyn deltog samtliga anställda i en aktivitet med dilemman kopplade till området. Därefter har myndigheten avsatt tid på varje arbetsplatsträff för samtal utifrån dilemman.

En ny riktlinje för anmälan av innehav av finansiella instrument har tagits fram i samband med att Spelinspektionens ledning blev anmälningskyldig den 1 juli 2019. Samtliga anställda informerades då också om regelverket och vikten av att hemlighålla insiderinformation som förekommer på myndigheten.

Under året genomförde myndigheten flera internutbildningar med koppling till en god förvaltningskultur. I introduktionsutbildningen för samtliga nyanställda ingick ett pass angående förvaltningskultur med fokus på den statliga värdegrunden och vad det innebär att vara statsanställd. I februari hölls en utbildning med fokus på ärendehandläggning (kommunicering, dokumentation, utredning). På samma tema har samtliga medarbetare på Operativa avdelningen deltagit i en dialog angående ansvar i ärendehandläggningen. En extern föreläsare från Nationella Operativa Avdelningen (NOA) vid Polisen föreläste om

hur man skyddar sin organisation mot korruption. Myndigheten deltar också i det myndighetsövergripande nätverket mot korruption som drivs av Statskontoret och har närvarat vid flertalet träffar inom ramen för nätverket under året.

Under en halvdag i maj deltog samtliga anställda i gruppdiskussioner angående Spelinspektionens roll. Syftet var att komma vidare i en samsyn angående myndighetens uppdrag och roll, för att på så sätt stärka medarbetarskapet och det tillitsbaserade ledarskapet som i sin tur bidrar till en god förvaltningskultur. På myndighetens gemensamma konferens i september var fokus kvalitet i hela verksamheten.

1.5.4 Myndighetens regelefterlevnad

I och med att Spelinspektionen fick ett nytt uppdrag, med ett nytt namn har samtliga policyer och riktlinjer setts över. Vi har också påbörjat arbetet med översyn av interna processer.

1.5.5 Personal

Spelinspektionen ska verka för en långsiktig och god personalförsörjning med en ändamålsenlig kompetens.

Spelinspektionens mål för kompetensutveckling är att utbilda enskilda medarbetare på områden som anges i verksamhetsplanen och som ingår i medarbetarnas arbetsuppgifter samt att utveckla myndighetens samlade kompetens. Kvinnor och män ska få lika möjligheter till utveckling i arbetet. Detta gäller både det egna arbetsområdet och vidareutveckling inom övergripande områden.

Spelinspektionen genomförde särskilda insatser för att utveckla personalens kompetens när det gäller projektarbete, föreskriftsarbete och föredragningsteknik. Dessutom uppdaterades personalen om gällande lagstiftning. Interna utbildningar hölls avseende ärendehandläggning, sekretess och att skriva beslut. Dessutom genomgår alla nyanställda en introduktionsutbildning.

Medarbetare från inspektionen har även deltagit i utbildning i Storbritannien avseende tillsynsverksamhet.

Myndighetens generaldirektör har deltagit i utbildningen styrelsearbete i staten.

Under året avslutade 6 personer sin anställning och 10 nya medarbetare anställdes. Vid rekrytering eftersträvade Spelinspektionen mångfald ur alla aspekter. Spelinspektionen hade 64 anställda vid årets slut jämfört med 58 anställda vid årets början. Av de 64 anställda var 40 kvinnor (62 procent) och 24 män (38 procent). Dessutom fanns det cirka 30 behovsanställda kontrollanter runt om i landet som var anställda med stöd av anställningsförordningen (1994:373). Medellönen för de anställda (generaldirektörens och kontrollanternas lön/arvode är inte medräknade) var vid årets utgång 42 146 kronor per månad. Den genomsnittliga åldern var 45 år.

Tabell 8. Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro	2019	2018	2017
<i>Könsfördelning</i>			
Kvinnor	2,0 %	1,6 %	2,2 %
Män	6,9 %	2,0 %	1,3 %
<i>Åldersfördelning</i>			
30–49 år	3,7 %	1,8 %	1,7 %
> 50	3,4 %	1,5 %	2,1 %
Totalt	3,5 %	1,7 %	1,9 %

Sjukfrånvaron i procent av den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Andra ålderskategorier redovisas inte då antal medarbetare inom dessa kategorier understiger tio.

Sjukfrånvaron (tabell 8) för Spelinspektionen var totalt 3,5 procent av den ordinarie arbetstiden, vilket är en höjning jämfört med 2018, då den totala sjukfrånvaron var 1,7 procent. Orsaken till den höga sjukfrånvaron är ett flertal långtidssjukskrivningar, vilket också syns i att den totala sjukfrånvaron som var sammanhängande i en period om 60 kalenderdagar eller mer var 40,1 procent. Dessa sjukskrivningar var inte arbetsrelaterade.

1.5.6 Internt arbete

Spelinspektionen fortsatte utvecklingen av det nationella självavstängningsregistret för spelare, Spelpaus.se.

Under året har inspektionen påbörjat arbetet med att ta fram en licensapplikation för att underlätta arbetet med licensgivning.

En tillgänglighetsgranskning enligt WCAG 2.1⁸ av myndighetens webb har utförts under året. Granskningen resulterade i ett antal synpunkter som åtgärdades.

Myndigheten har under året haft en föreläsning, som handlade om att vara medveten om hur man agerar i samverkan med andra och att ta tillvara varandras olikheter.

Myndighetens ledningsgrupp har under året påbörjat arbetet med tillitsbaserad styrning. Ledningsgruppen har även haft en utbildning i samtalsmetodik samt genomgått en utbildning i arbetsmiljöarbete.

Myndigheten har genomfört en medarbetarundersökning och påbörjat arbetet med ett förtydligande av roller och organisation utifrån den nya verksamheten.

Under året har en hotbildsanalys genomförts och arbetet med en risk- och sårbarhetsanalys har påbörjats.

⁸ Web Content Accessibility Guidelines – standard för tillgänglighet

2 Finansiell redovisning

Spelinspektionens verksamhet finansieras genom anslag. Anslaget för året var 74,3 miljoner kronor. Anordnarna får betala avgifter för ansökningar om licenser samt kontroll och tillsyn. Dessa avgifter redovisas mot inkomsttitel 9455 lotteriavgifter. Avgifter för utbildning får Spelinspektionen använda i verksamheten.

Tabell 9. Resultat avgiftsbelagd verksamhet

Verksamhet, tkr	2019	2018	Budget 2019	Ack +/- t.o.m. 2019	Ack +/- t.o.m. 2018
<i>Kontroll och tillsyn</i>					
Intäkter	57 343	0	50 000	57 343	0
Kostnader	15 352	0	40 000	15 352	0
Resultat	41 991	0	10 000	41 991	0
<i>Licenser/Tillstånd och normgivning</i>					
Intäkter	27 886	55 000	15 000	82 886	55 000
Kostnader	33 794	13 500	15 000	47 294	13 500
Resultat	-5 908	41 500	0	35 592	41 500
<i>Totalt</i>					
Intäkter	85 229	55 000	65 000	140 229	55 000
Kostnader	49 146	13 500	55 000	62 646	13 500
Resultat	36 083	41 500	10 000	77 583	41 500

Det ackumulerade resultatet är beräknat från 2018. Tabellen visar avgifter som Spelinspektionen har tagit ut för ansökningar och tillsyn, inkomsttitel 9455. Budgeten redovisas enligt tabell i myndighetens regleringsbrev.

Spelinspektionen levererade 85,2 miljoner kronor i avgifter till statskassan. Samtliga belopp i resultatredovisningen är angivna i tusental kronor om inget annat anges. Den avgiftsbelagda verksamheten gav totalt ett ekonomiskt överskott på 36,1 miljoner kronor (tabell 9).

I ovanstående tabell saknas jämförelseår, då myndigheten till stor del fick en förändrad verksamhet from 1 januari 2019.

Verksamheten kontroll och tillsyn gav ett positivt resultat med 42,0 miljoner kronor. Anledningen till det höga resultatet är att kostnaderna fortfarande är på en låg nivå, då myndigheten bara påbörjat arbetet inom detta område och att en stor del av arbetet under året lagts på licensgivningen.

Licenser/tillstånd och normgivning gav ett negativt resultat på 5,9 miljoner kronor. Kostnaderna ökade då myndigheten lade mer resurser än beräknat på området, vilket även förklarar skillnaden mot budget.

Kostnaden för arbete mot matchfixning var 2,3 miljoner kronor.

Den informations- och utbildningsverksamhet som Spelinspektionen bedriver på eget initiativ finansieras genom tilldelat anslag. Kostnaden var 15,0 (enligt regleringsbrevet får den vara högst 15,0 miljoner kronor). Detta var en ökning jämfört med 2018, då kostnaden var 13,6 miljoner kronor. Ökningen berodde till stor del på en omfattande informationskampanj för myndigheten.

Kostnaden för den administrativa ledningen uppgår till 15,2 miljoner kronor⁹, en ökning jämfört med 2018 då kostnaden var 13,0 miljoner kronor och 2017, då kostnaden var 13,6 miljoner kronor.

⁹ Här ingår lön och sociala avgifter för styrelsen, generaldirektören, rättssekretariatet och avdelningen för verksamhetsstöd. Vid utgången av året bestod den administrativa ledningen av sex styrelseledamöter, tre chefer med personalansvar och femton medarbetare.

2.2 Resultaträkning

Tkr	Not	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	69 753	59 610
Intäkter av avgifter och andra ersättningar ²		20	6
Finansiella intäkter		18	16
Summa		69 791	59 632
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-47 807	-37 432
Kostnader för lokaler		-4 735	-4 182
Övriga driftkostnader	4	-16 679	-17 234
Finansiella kostnader		-50	-64
Avskrivningar och nedskrivningar		-520	-720
Summa		-69 791	-59 632
Verksamhetsutfall		0	0
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av Spelinspektionen	5	85 229	73 902
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-85 229	-73 902
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	6	0	0

2.3 Balansräkning

TILLGÅNGAR, tkr	Not	2019-12-31	2018-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella tillgångar	7	831	909
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	8	0	65
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	9	234	380
Summa		234	445
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		0	0
Fordringar hos andra myndigheter		1 824	1 569
Övriga kortfristiga fordringar	10	4 253	1 397
Summa		6 077	2 966
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	11	1 299	1 023
Övriga upplupna intäkter		0	0
Summa		1 299	1 023
Avräkning med Statsverket			
Avräkning med Statsverket	12	-6 016	-6 545
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	13	16 790	23 347
Summa		16 790	23 347
SUMMA TILLGÅNGAR		19 215	22 145

KAPITAL OCH SKULDER

Myndighetskapital

Balanserad kapitalförändring	14	7	7
Kapitalförändring enligt resultaträkningen 6		0	0
Summa		7	7

Avsättningar

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	15	0	0
---	----	---	---

Skulder m.m.

Lån i Riksgäldskontoret	16	1 036	1 296
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		1 620	1 050
Leverantörsskulder	17	6 719	5 993
Övriga kortfristiga skulder		990	728
Summa		10 365	9 067

Periodavgränsningsposter

Upplupna kostnader	18	4 073	4 136
Övriga förutbetalda intäkter	19	4 770	8 935
Summa		8 843	13 071

SUMMA KAPITAL OCH SKULDER **19 215** **22 145**

2.4 Anslagsredovisning

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Anslag 15:1	14 206	74 262	-12 037	76 430	69 878	6 552

Skillnaden mellan utgifter enligt anslagsredovisning och resultaträkning beror på anslagsavräkningen för semesterskulden före 2009. Indragningen avser anslagsparande för 2018.

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster
9455 Lotteriavgifter	65 000	85 229

Att inkomsterna är så mycket högre än budget beror på fler ansökningar än väntat, vilket gjorde att både ansöknings- och tillsynsavgifter blev högre än beräknat.

Årets tilldelning av anslag är enligt regleringsbrevet förenat med villkor enligt nedan.

Område	Tilldelning	Kostnader
Information	15 000	14 980
Matchfixning	4 000	2 299

2.5 Sammanställning av väsentliga uppgifter

Spelinspektionen (LI), 2019-12-31

	2019	2018	2017	2016	2015
Beviljad låneram i Riksgäldskontoret	10 000	6 000	6 000	8 000	8 000
Utnyttjad låneram i Riksgäldskontoret	1 036	1 296	775	1 036	744
Beviljade kontokrediter i Riksgäldskontoret	6 400	4 400	4 400	4 400	4 400
Utnyttjade kontokrediter i Riksgäldskontoret	0	0	0	0	0
Ränteintäkter på räntekonto*	18	16	0	0	2
Räntekostnader på räntekonto*	50	64	42	42	14
Avgifter som LI inte disponerar					
Avgiftsintäkter, beräknat belopp	65 000	42 000	33 000	30 000	34 000
Avgiftsintäkter, faktiskt utfall	85 229	73 902	31 276	29 485	30 327

Avgifter som LI disponerar					
Avgiftsintäkter, beräknat belopp	-	-	-	-	-
Avgiftsintäkter, faktiskt utfall	20	6	117	34	30
Beviljad anslagskredit	2 227	1 523	1 498	1 479	1 460
Utnyttjad anslagskredit	0	0	0	0	0
Utgående anslagssparande	6 552	14 206	3 805	4 796	3 992
Antal årsarbetskrafter	53,6	44,9	39,5	41,6	39,0
Medelantal anställda	59,7	49,0	46,7	45,7	44,0
Ungefärligt antal kontrollanter	30	40	50	50	50
Driftskostnad per årsarbetskraft	1 291	1 308	1 194	1 094	1 170
Årets kapitalförändring	0	0	1	6	-7
Balanserad kapitalförändring	7	7	6	0	7

*Ränteintäkter och räntekostnader på räntekontot stämmer inte överens med finansiella intäkter och kostnader i resultaträkningen då det finns poster som beror på negativa räntor under 2019.

2.6 Noter och tilläggsupplysningar

Alla belopp är angivna i tusental kronor där inte annat anges. Nedan anges jämförelsetal för 2018 inom parentes eller i den högra kolumnen.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Spelinspektionens redovisning följer god redovisningssed enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till 2 kap. 5–6 §§ i ovan nämnda förordning, respektive allmänna råd till 6 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

Regeringen beslutade i regleringsbrevet att Spelinspektionens utbildningsverksamhet ska finansieras med avgifter. Inom ramen för full kostnadstäckning får Spelinspektionen själv besluta om grunderna för avgiftsättningen, utom i de fall som avses i 15 § avgiftsförordningen (1992:191).

Vid en jämförelse av intäkterna i de finansiella delarna och resultatredovisningen är det viktigt att notera att även uppbördsintäkterna redovisas som intäkter i resultatredovisningen.

Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper

Såväl materiella som immateriella anläggningstillgångar med en beräknad livslängd på minst tre år och med ett anskaffningsvärde på minst ett halvt prisbasbelopp, finansieras med lån hos Riksgäldskontoret. Förbättringsutgifter på annans fastighet finansieras med lån hos Riksgäldskontoret om de är större än 100 000 kronor och den återstående hyrestiden är minst tre år. Enstaka inventarier av litet värde ska finansieras med lån hos Riksgäldskontoret om de ingår i en fungerande enhet vars totala värde överstiger ett halvt prisbasbelopp (exklusive moms). Detta gäller inte efterkommande kompletteringar som understiger ett halvt prisbasbelopp.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde. Avskrivningstiden ska motsvara den ekonomiska livslängden. Avskrivningarna görs linjärt på följande sätt:

Programvaror, licenser och konsulttimmar	3 år
Servrar och hårdvara	3 år
Bilar	3 år
Kontorsmaskiner	5 år
Möbler	10 år

Investeringar i annans fastighet skrivs av på samma tid som den återstående tiden på gällande hyreskontrakt 3-10 år

Övriga datorer beräknas ha en livslängd mindre än tre år, varför de kostnadsförs vid inköpet.

Spelinspektionen bedömer osäkra fordringar löpande. Fordringar bokförs som befarade förluster när Spelinspektionen vidtar indrivningsåtgärder. En osäker fordran är en konstaterad förlust när Spelinspektionen fått besked om att företaget gått i konkurs eller att fordringen är över ett år.

Brytdagen för samtliga myndigheter för 2019 är fastställd till den 3 januari. Fakturor som gäller det gamla året och som anländer till Spelinspektionen efter brytdagen bokförs som periodavgränsningsposter om de överstiger 20 000 kronor och inte gäller återkommande räkningar som t.ex. telefon, städning eller andra månadskostnader

2.6.1 Styrelsens ersättning, förmåner och andra styrelseuppdrag

Under budgetåret betalades följande ersättningar och förmåner till styrelsen och ledande befattningshavare.

Rosenberg, Camilla, generaldirektör	
Skattepliktiga ersättningar	1 116 442 kr
Förmåner	0 kr
Övriga styrelseuppdrag: inga	
Håkansson, Per, styrelseordförande	
Skattepliktiga ersättningar	75 000 kr
Förmåner	0 kr
Övriga styrelseuppdrag: inga	
Ahnmé Kågerman Britta, styrelseledamot, tom 2019-03-31	
Skattepliktiga ersättningar	9 058 kr
Förmåner	0 kr
Övriga styrelseuppdrag: inga	
Tunudd, Madelaine, styrelseledamot	
Skattepliktiga ersättningar	32 769 kr
Förmåner	0 kr
Övriga styrelseuppdrag: inga	
Heyman, Pia, styrelseledamot	
Skattepliktiga ersättningar	25 000 kr
Förmåner	0 kr
Övriga styrelseuppdrag: inga	
Oscarsson, Patrik, styrelseledamot	
Skattepliktiga ersättningar	25 000 kr
Förmåner	0 kr
Övriga styrelseuppdrag: inga	
Prochazka, Andreas, styrelseledamot, from 2019-04-01	
Skattepliktiga ersättningar	20 165 kr
Förmåner	0 kr
Övriga styrelseuppdrag: Telekområdgivarna	

Wall, Håkan, styrelseledamot	
Skattepliktiga ersättningar	25 000 kr
Förmåner	0 kr
Övriga styrelseuppdrag: inga	

2.6.2 Noter

1. Årets anslagsutfall 69,8 mnkr (2018: 59,6 mnkr), understiger de tilldelade medlen för budgetåret med 4,5 mnkr och det utgående anslagssparandet uppgår till 6,6 mnkr.
2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar består av avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen, 20 tkr (2018: 6 tkr).
3. Lönekostnaderna exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal uppgår till 30 682 tkr (2018: 24 550 tkr).

Lönekostnader	2019	2018
Löner, fast anställd personal	29 227	22 207
Arvoden, kontrollanter	1 079	1 588
Styrelsearvoden	210	197
Förändring semesterlöneskuld	65	486
Skpl traktamenten	70	56
Skpl bilersättning	31	16
Summa	30 682	24 550

Styrelsearvode utgjorde 210 tkr, dvs. 0,7 %, av lönekostnaderna (2018: 197 tkr, 0,8 %).

4. Posten övriga driftkostnader	2019	2018
Inköp av tjänster	11 868	11 759
Resor, information och kontrollkostnader	848	539
Inköp av varor	1 966	2 783
Övrigt	1 997	2 153
Summa	16 679	17 234

5. Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av Spelinspektionen

Verksamhet, tkr	2019	2018	Budget enl. regleringsbrev 2019
<i>Kontroll och tillsyn</i>			
Intäkter	57 343	14 923	50 000
Kostnader	15 352	13 733	40 000
Resultat	41 991	1 190	10 000
<i>Licenser/tillstånd och normgivning</i>			
Intäkter	27 886	58 979	15 000
Kostnader	33 794	25 950	15 000
Resultat	-5 908	33 029	0
<i>Totalt</i>			
Intäkter	85 229	73 902	65 000
Kostnader	49 146	39 683	55 000
Resultat	36 083	34 219	10 000
6. Årets kapitalförändring			
Periodiseringar		2019	2018
		0	0
Summa		0	0
7. Immateriella anläggningstillgångar			
IB anskaffningsvärde		2019	2018
		5 730	5 705
Årets inköp		231	997
- Avgår utrangering		0	-972
UB ackumulerat anskaffningsvärde		5 961	5 730
IB ackumulerade avskrivningar		4 821	5 516
Årets avskrivningar		309	277
- Avgår utrangering		0	-972
UB ackumulerade avskrivningar		5 130	4 821
Bokfört värde		831	909
8. Förbättringsutgifter på annans fastighet			
IB anskaffningsvärde		2019	2018
		648	648
Årets inköp		0	0
- Avgår utrangering		0	0

UB anskaffningsvärde	648	648
IB ackumulerade avskrivningar	583	518
Årets avskrivningar	65	65
- Avgår utrangering	0	0
UB ackumulerade avskrivningar	648	583
Bokfört värde	0	65
9. Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2019	2018
IB anskaffningsvärde	2 346	5 380
Årets inköp	0	78
- Avgår utrangering	0	-3 112
UB anskaffningsvärde	2 346	2 346
IB ackumulerade avskrivningar	1 966	4 701
Årets avskrivningar	146	377
- Avgår utrangering	0	-3 112
UB ackumulerade avskrivningar	2 112	1 966
Bokfört värde	234	380
10. Övriga kortfristiga fordringar	2019	2018
Kommersiellt spel	4 500	0
Statligt spel	340	0
Allmännyttigt spel	240	0
Landbaserat spel	34	0
Statliga bolagen, kontrollavgifter	0	1 127
Rikslotterier, bingo kontrollavgifter	137	264
Kasino- och automatspel, kontrollavgifter	0	103
Spel på båtar	0	0
Osäkra fordringar	-998	-97
Summa	4 253	1 397
Att posten ökat från tidigare år beror på utökat uppdrag samt högre tillsynsavgifter för licenshavarna.		
11. Förutbetalda kostnader består av	2019	2018
Förutbetalda hyror	1 043	1 023
Förutbetalda utbildningskostnader	256	0
Summa	1 299	1 023

12. Avräkning med Statsverket	2019	2018
Uppbörd		
Ingående balans	7 291	-3 397
Redovisat mot inkomsttitel	-85 229	-73 902
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel	-1 547	-524
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	79 776	85 114
Skulder avseende uppbörd	291	7 291
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-14 206	-3 805
Redovisat mot anslag	69 878	59 576
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-74 262	-72 284
Återbetalning av anslagsmedel	12 038	2 307
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-6 552	-14 206
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	370	336
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-125	34
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	245	370
Summa avräkning med Statsverket	-6 016	-6 545
13. Behållning räntekonto	2019	2018
Anslagsmedel	16 790	23 347
Varav kortsiktigt likviditetsbehov	9 468	8 047
Beviljad kreditram på räntekonto	6 400	4 400

14. Förändring av myndighetskapitalet

	2019	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Utgående balans 2018	7		7
Rättelser	0		0
Ingående balans 2019	7		7
Föregående års kapitalförändring	-7	7	0
Årets kapitalförändring		0	0
Summa årets förändring		0	0
Utgående balans 2019	7	7	7

15. Avsättningar	2019	2018
Ingående avsättning	0	0
Årets pensionskostnad	0	0
Årets pensionsutbetalningar	0	0
Utgående avsättning	0	0

16. Lån i Riksgäldskontoret	2019	2018
Beviljad låneram	10 000	6 000
Ingående balans	1 296	775
Nya lån	0	1 241
Årets amorteringar	-260	-720
Summa	1 036	1 296

17. Leverantörsskulder avser	2019	2018
Scream Mediabyrå AB	3 125	0
Atea Sverige AB	627	1 315
Nethouse Sverige AB	582	584
Blomquist Communication AB	535	0
Cybercom Sverige AB	384	1 143
Britt Eskilstuna AB	271	315
Unit4 Agresso	189	360
Avonova	166	0
Ecinea Procurement AB	144	0
ABC Karriär & Kompetens AB	102	0
Nowa Kommunikation AB	95	0
Övriga skulder	499	2 276
Summa	6 719	5 993

18. Periodavgränsningsposten består av	2019	2018
Semesterlöneskuld inkl. soc. avg.	2 821	2 730
Periodiserade komptimmar inkl. soc. avg.	290	193
Periodiserade arvoden, utbetalas jan-20		
inkl soc. Avg	186	108
Periodiserade retroaktiva löner	36	284
Trygghetsstiftelsen, TA-medel	545	452
Revision	100	100
Periodiserad leverantörsskuld	95	269
Summa	4 073	4 136
19. Övriga förutbetalda intäkter består av	2019	2018
Tillsynsavgifter	4 770	0
Ansökningsavgifter	0	8 935
Summa	4 770	8 935

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av Spelinspektionens kostnader, intäkter och ekonomiska ställning.

Spelinspektionens styrelse, Strängnäs 2020-02-10

Per Håkansson
Styrelsens ordförande

Camilla Rosenberg
Generaldirektör

Andreas Prochazka

Håkan Wall

Madelaine Tunudd

Pia Heyman

Patrik Oscarsson